

TIME: 3 HRS

MARKS 80

- N.B. 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.
3. Draw neat diagrams where necessary.

Q. 1 - Solve any two sub-questions from the following. 20

- a) Explain the Adam Smith's concept of division of labor.
- b) Discuss the Ricardo's theory of value.
- c) Explain the concept of surplus value of Karl Marx.

Q. 2 - Solve any two sub-questions from the following. 20

- a) Explain the Alfred Marshall's concept of consumer's surplus.
- b) Explain the Schumpeter's thoughts on economic development and innovation.
- c) Explain the Pigou's thoughts on welfare economics.

Q. 3 - Solve any two sub-questions from the following. 20

- a) Discuss the Keynesian employment theory.
- b) Explain the Keynesian thoughts about the business cycle.
- c) Explain the role of fiscal policy in economic development.

Q. 4 - Solve any two sub-questions from the following. 20

- a) What is stagflation? State the causes of stagflation.
- b) Explain the long-term Philips curve with the help of figure.
- c) Explain the life cycle consumption theory.

*****

(मराठी रुपांतर)

[वेळ : ३ तास]

[एकूण गुण: ८०]

- सुचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.
२. सर्व प्रश्नांना अंतर्गत पर्याय आहेत.
३. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात
४. मुळ इंग्रजी प्रमाण मानावे.

प्रश्न १ - खालीलपैकी कोणतेही दोन उपप्रश्न सोडवा. 20

- अ) अँडम स्मिथच्या श्रम विभागणीची संकल्पना स्पष्ट करा.
ब) रिकार्डोच्या मूल्य सिद्धांताची चर्चा करा.
क) कार्ल मार्क्सच्या अतिरिक्त मूल्याची संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न २ - खालीलपैकी कोणतेही दोन उपप्रश्न सोडवा. 20

- अ) अल्फ्रेड मार्शल यांची उपभोक्त्याचे संतोषाधिक्य ही संकल्पना स्पष्ट करा.
ब) शुंपीटरचे आर्थिक विकास आणि नवप्रवर्तन याविषयीचे विचार विशद करा.
क) पिगुचे कल्याणकारी अर्थशास्त्रावरील विचार विशद करा.

प्रश्न ३ - खालीलपैकी कोणतेही दोन उपप्रश्न सोडवा. 20

- अ) केन्सच्या रोजगार सिद्धांताची चर्चा करा.
ब) केन्सचे व्यापार चक्रासंबंधी विचार स्पष्ट करा.
क) आर्थिक विकासामध्ये राजकोषीय धोरणाची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न ४ - खालीलपैकी कोणतेही दोन उपप्रश्न सोडवा. 20

- अ) मंदिजन्य भाववाढ म्हणजे काय? मंदिजन्य भाववाढीची कारणे सांगा.
ब) दीर्घकालीन फिलिप्स वक्र आकृतीच्या साहाय्याने स्पष्ट करा.
क) जीवन चक्र उपभोग सिद्धांत स्पष्ट करा.

*****